

Divisionernas årsrapporter 2022

Dnr 00324–2023

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar godkänna divisionernas årsrapporter 2022.

Sammanfattning

Division Nära, Division Länssjukvård 1, Division Länssjukvård 2, Division Funktion, Division Psykiatri och Division Regionstöd har sammanställt sina årsrapporter för 2022. I ärendet återfinns sammanfattningen från respektive årsrapport.

Beslutsunderlag

Årsrapport 2022 division Nära

Årsrapport 2022 division Nära, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Länssjukvård 1

Årsrapport 2022 division Länssjukvård 1, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Länssjukvård 2

Årsrapport 2022 division Länssjukvård 2, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Funktion

Årsrapport 2022 division Funktion, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Psykiatri

Årsrapport 2022 division Psykiatri, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Regionstöd

Årsrapport 2022 division Regionstöd, bilaga produktion och måluppfyllelse

Ärendet

Division Nära

Division Nära har genomfört ett antal större omställningsarbeten under 2022

- Stadsvikens och Mjölkkuddens hälsocentraler har slagits ihop;
- Planering, rekrytering för att starta en tredje hälsocentral i Boden;
- Öppnande av 6 allmänmedicinska vårdplatser i Haparanda;
- Öppnandet av nya filialer och servicepunkter
- Planering och rekrytering för utökade öppettider på jourcentralerna i Boden och Luleå.

Produktionen har minskat både i primärvården och i folktandvården. Minskningen i primärvården är marginell, 1 procent eller motsvarande 4000 vårdkontakter. Folktandvårdens besök har minskat 10 procent jämfört med 2021, vilket motsvarar drygt 17 000 besök. Tillgängligheten är relativt oförändrad och relativt hög i primärvården för medicinsk bedömning inom 3 dagar. 81 procent fick kontakt med hälsocentralen via telefon samma dag, det är samma andel som under 2021, variationen är fortsatt för stor vilket fordrar ytterligare insatser.

Den totalt arbetade tiden inklusive inhyrda har minskat med 4,6 procent motsvarande 57 årsarbetare, trots att antalet inhyrda har ökat med 10 årsarbetare jämfört med förra året. Minskningen beror delvis på minskat vaccinationsuppdrag och ökad sjukfrånvaro. Även övertidsuttaget har minskat jämfört mot förra året, delvis till följd av att ambulansverksamheten flyttats ut från divisionen men även lägre uttag av jour och beredskap för läkare.

Vidare fortsatta utmaningar för divisionen är omställningen till nya rekommendationer för fast läkarkontakt, utveckling av digitala arbetssätt och kontaktvägar, samt utökad samverkan, både internt och externt. Samtliga områden i syfte att uppnå ökad patientcentrering, kontinuitet, trygghet och effektivitet för patienterna och invånarnas bästa.

Divisionen har uppfyllt 80 procent av den ekonomiska handlingsplanen för perioden och budgetavvikelsen för perioden uppgår till -14 mnkr motsvarande mindre än 1 procent av omsättningen. Däremot kvarstår fortsatt stora utmaningar för divisionen för att säkerställa ekonomi i balans på längre sikt, framför allt kopplat till bristen på egen personal.

Division Länsjukvård 1

Omställning till ny organisationsstruktur som påbörjades under hösten 2021 har fortsatt pågått under 2022. Omstrukturering till länskliniker har slutförts inom akutomhändertagande och inom barnsjukvården. Pandemins effekter kan fortfarande ses på hälso- och sjukvården och därmed även för divisionens planeringsförutsättningar. Den planerade produktionen i öppenvården minskar något jämfört med föregående år och tillgängligheten till första bedömning, behandling, utredning och behandling är fortsatt låg. Utvecklingsarbeten har delvis fått stå tillbaka vilket resulterat i sämre måluppfyllelse för periodens styrmått.

Under inledningen av 2022 var divisionens verksamheter fortsatt påverkade av pandemin, främst genom hög sjukfrånvaro på egen personal. Divisionen har under året fortsatt att ha stora kompetensförsörjningsutmaningar inom vissa verksamheter, sjuksköterskor är den yrkeskategori som minskar mest i

förhållande till föregående år och även den yrkeskategori där övertiden ökar som mest. Särskilt utmanande är kompetensförsörjningen till Gällivare sjukhus där personalomsättningen är hög i kombination med svårigheterna i att ersättningsrekrytera. Detta gör att både övertid och behovet av inhyrda ökar.

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet medborgare uppnås ej för 2022. När det gäller perspektiven verksamhet, medarbetare och ekonomi är den samlade bedömningen att måluppfyllelsen är delvis uppnådd.

Divisionen redovisar en positiv budgetavvikelse på 9 mnkr. De främsta anledningarna till den positiva budgetavvikelsen per perioden är höga intäkter, läkemedelsrabatter samt minskade kostnader för riks- och regionsjukvård. Totalt sett har divisionen minskat kostnaderna med 1 procent under perioden vilket kan förklaras främst med lägre kostnader för läkemedel samt köpt vård.

Division Länsjukvård 2

Året har präglats av svårigheter att rekrytera och bemanna bland annat på grund av färre anställda, stora vårdbehov i befolkningen, ansträngd personal och högre sjukfrånvaro än vad ett år vanligtvis har. Verksamheten fokuserar nu på att hämta i kapp det uppskjutna vårdbehovet samtidigt som bemanningssituationen är hårt ansträngd. Divisionens största utmaning är att hitta lösningar för att säkra rätt bemanning för att kunna upprätthålla den vårdproduktion som krävs och samtidigt ta i kapp den vårdskuld som byggts upp under pandemin.

Det handlar både om rekryterings- och arbetsmiljöinsatser men också nödvändiga investeringar för att möjliggöra automatisering av arbetsuppgifter i syfte att kompensera för personalbristen.

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet verksamhet har delvis uppnåtts. Måluppfyllelse i perspektiven medborgare, medarbetare och ekonomi uppnås inte.

Divisionen redovisar en negativ budgetavvikelse på 42 mnkr.

Division Psykiatri

Pandemin håller på att klinga av och verksamheterna har börjat återgå till ett mer normalt läge. Antalet fysiska och digitala besök har ökat under året men tillgänglighetsmålet har ännu inte uppnåtts. Vårdtyngden har varit hög och det har varit mycket överbeläggningar under året, då det på grund av brist på vårdpersonal inte varit möjligt att hålla önskat antal vårdplatser öppna.

Divisionen har haft en hög personalbrist, främst på läkare och sjuksköterskor, och är fortsatt beroende av inhyrd personal. Bemanningföretagen har

inte heller lyckats möta upp verksamhetens behov under året. Brist på egen personal, svårigheter att få tag i vikarier och inhyrd personal samt en allt högre sjukfrånvaro, har medfört en fortsatt ökning av övertidsarbete jämfört med förra året. Detta från en redan hög nivå, vilket medfört ytterligare svårigheter att klara av bemanningen. Samarbetet mellan verksamhetsområdena för att avlasta varandras verksamheter har dock varit bra. Arbetsmiljöarbeten har varit i fokus under 2022 i samtliga verksamhetsområden.

Inget perspektiv har blivit uppfyllt under 2022 men aktiviteter har påbörjats på alla områden och kommer att utvecklas under 2023. Divisionens totala ekonomiska utfall för året är ett underskott mot budget med 12 mnkr. Justerat för covidåtgärder och nationella medel bedöms divisionen ha ett underskott med ca 21 mnkr, vilket är 1 mnkr bättre än 2021.

Lokalen Pelikanen i Luleå har bedömts otjänlig och personalen på Luleå allmänpsykiatri har flyttats till andra lokaler för en förhållandevis lång tid. Rättspsykiatrin har fått ett brandföreläggande som kräver stora åtgärder för att lokalerna ska vara godkända ur brandsynpunkt.

Samsjuklighetsutredningen [**Error! Reference source not found.**] kommer att påverka divisionens utveckling. Cosmic (FVIS) och utbildning i det nya journalsystemet kommer också att medföra stora utmaningar och påverkan på divisionens verksamheter och arbetssätt. Arbete påbörjades redan 2022 för att medvetandegöra behoven som kommer att uppstå framöver.

Divisionens totala ekonomiska utfall för året är ett underskott mot budget med 12 mnkr. Justerat för covidåtgärder och nationella medel bedöms divisionen ha ett underskott med ca 21 mnkr, vilket är 1 mnkr bättre än 2021.

Division Funktion

Detta år har som helhet inneburit en mer normal tillvaro vad gäller sjukvårdsproduktion i och med att pandemin börjat släppa taget. Verksamheten fokuserar nu på att hämta ikapp det uppskjutna vårdbehovet samtidigt som bemanningssituationen är hårt ansträngd. Divisionens största utmaning är att hitta lösningar för att säkra rätt bemanning för att kunna upprätthålla den vårdproduktion som krävs och samtidigt ta ikapp den vårdskuld som byggts upp under pandemin. Det handlar både om rekryterings- och arbetsmiljöinsatser men också nödvändiga investeringar inom automation för att möjliggöra automatisering av arbetsuppgifter i syfte att kompensera för personalbristen.

Inom Bild- och funktionsmedicin råder fortsatt stor brist på framförallt röntgensjuksköterskor samtidigt som inflödet av remisser främst på DT och MR fortsätter att öka. Ökat inflöde i kombination med brist på personal innebär

en väldigt stor utmaning för verksamheten. Idag räcker verksamheten inte till och det är svårt att bedriva beredskapsverksamhet med få individer, arbetsbelastningen blir för hög. Läget är speciellt allvarligt i Gällivare där det finns en stor oro för att beredskapen inte kommer kunna upprätthållas i närtid.

Förberedelser pågår inom Laboratoriemedicin för att ta tillbaka driften av patologin från Unilabs till egen regi under 2023, enligt beslut av Regionstyrelsen tidigare i år. Övertagandet har försenats på grund av att regionen måste göra en upphandling av IT-stödet för digital patologi. Upphandlingen i kombination med resursbrist internt har medfört en förskjutning av tidplanen med målet att verksamhetsövergången ska ske 1 oktober, istället för 1 januari som var ursprunglig plan. För att säkra kontinuerlig drift har ett övergångsavtal tecknats med Unilabs om fortsatt drift av verksamheten, med tre månaders uppsägning, enligt i övrigt samma villkor som nuvarande avtal.

Även Laboratoriemedicin brottas med allvarlig personalbrist, framförallt vad gäller biomedicinska analytiker. I Kalix saknas helt legitimerad personal från maj 2023.

I mars invigdes den nya intensivvårdsavdelningen i Sunderbyn. Verksamheten på nya IVA fungerar bra och både medarbetare och ledning är mycket nöjda, vården kan bedrivas på ett mer tryggt och patientsäkert sätt.

Sjukfrånvaron ligger på en högre nivå än målnivån och har ökat jämfört med förra året.

Divisionen har som helhet ekonomi i balans och redovisar en positiv avvikelser mot budget på 32 mnkr för året. Överskotten beror huvudsakligen på PCR-analyser, nationella medel och brist på personal. En stor risk ses framåt vad gäller nuvarande anslag för Bild och Funktionsmedicin, där de ökande behoven kommer att kräva en utökad verksamhet och budget.

Division Regionstöd

Divisionen har under året fokuserat på långsiktig strategisk planering i större utsträckning, vilken legat till grund för skapandet av aktiviteter i divisionsplanen för 2023 och framåt. Som en del i detta har divisionen även påbörjat aktivt arbete för tillitsbaserat ledarskap och utökad delaktighet av medarbetare genom att föra dialog och inhämta synpunkter och tankar från samtliga medarbetare i divisionen. Arbete med omställning till effektivare arbetsätt samt planer avseende kompetensförsörjning har fortsatt och kommer vara ett fokus inom divisionen även vidare.

Divisionen har vidare till följd av omvärldsläget trappat upp beredskapsarbetet under perioden, vilket främst berört områdena IT/MT, fastigheter, inköp/upphandling samt material- och livsmedelsförsörjning.

Under året har utveckling av styrmått inom verksamheterna skett. Styrmåtten är en viktig del i att följa utvecklingen av verksamheterna och säkerställa ett balanserat resultat som är kvalitativt-, ekonomiskt- och arbetsmiljömässigt hållbart.

På totalen i divisionen har arbetad tid minskat jämfört med tidigare år, medan antalet anställda har ökat något framför allt gällande tidsbegränsat anställda. Sjukfrånvaron och overtiden har ökat i divisionen jämfört med föregående år, men visar på en minskning över året, vilket fortsättningsvis beror till viss del av Covid-19 och även av omställning till nya organisationen. Inriktade insatser kopplat till arbetsmiljö och kompetensförsörjningsinsatser har påbörjats i divisionen och kommer att intensifieras under 2023.

Bedömning av måluppfyllelsen visar att divisionen uppfyller målen avseende verksamhet, medan styrmåtten inom perspektivet medarbetare och ekonomi uppfylls delvis.

Det ekonomiska resultatet för perioden visar på ett underskott med 40 mnkr. Detta beror dels på att kostnad och antal sjukresor har ökat väsentligt i slutet av året, dels att effekterna av de planerade åtgärderna inte har uppnåtts i tillräckligt stor omfattning under året för att hålla divisionens ekonomiska ramar.

Jämställdhetsperspektiv

Region Norrbotten arbetar för att jämställdhetsperspektivet ska vara integrerat i måluppfyllelsen. I denna delårsrapport med bilagor redovisas ett antal styrmått könsuppdelat samt att statistik över besök, vårdtillfällen och operationer redovisas per kön. När den könsuppdelade statistiken synliggörs finns möjlighet att på visa på skillnader som på sikt kan påverka jämställdheten mellan kvinnor och män i positiv riktning.

Barnrättsperspektiv

Barn kan påverkas indirekt av beslutet. Hur beslutet påverkar barn är svårt att bedöma därmed genomförs ingen prövning av barnets bästa inför beslutet.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör, Ekonomi- och uppföljningsavdelningen
Divisionscheferna